

6. [(*)] మరియు భూమిపై సందరించే ప్రతి ప్రాణి జీవన్పాది (బాధ్యత) అల్లాహ్ పైననే ఉంది. ఆయనకు దాని నివాసం, నివాసకాలం మరియు దాని అంతిమ నివాసస్థలమూ తెలుసు.² అంతా ఒక స్పష్టమైన గ్రంథంలో (త్రాయబడి) ఉంది.

7. మరియు ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరు దినములలో (అయ్యామ్లలో) సృష్టించాడు. మరియు ఆయన సింహాసనం (అర్ష్) నీటిమీద ఉండెను. మీలో మంచుపనులు చేసేవాడు ఎవడో పరీక్షించటానికి (ఆయన ఇదంతా సృష్టించాడు). నీవు వారితో: "నిశ్చయంగా, మీరు మరణించిన తరువాత మరల లేవబడతారు." అని అన్నప్పుడు, సత్య తిరస్కారులు తప్పక అంటారు: "ఇది ఒక స్పష్టమైన మాయాజాలం మాత్రమే."

8. మరియు ఒకవేళ మేము వారి శిక్షను ఒక నిర్ణీతకాలం³ వరకు ఆపి ఉంచితే, వారు తప్పకుండా అంటారు: "దానిని ఆపుతున్నది ఏమిటి?" వాస్తవానికి అది వచ్చిన రోజు, దానిని వారి నుండి తొలగించ గల వారెవ్వరూ ఉండరు. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నాడే, వారిని క్రముకుంటుంది.

9. మరియు ఒకవేళ మేము మానవునికి మా కారుణ్యాన్ని రుచిచూపించి, తరువాత అతని నుండి దానిని లాక్కుంటే! నిశ్చయంగా, అతడు నిరాశచెంది, కృతఘ్నుడవుతాడు.

10. కాని ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద తరువాత, అనుగ్రహాన్ని రుచి చూపిస్తే: "నా ఆపదలన్నీ నా నుండి తొలగిపోయాయి!" అని అంటాడు. నిశ్చయంగా, అతడు ఆనందంతో, విర్రవీగుతాడు.

2) చూడండి, 6:98.

3) ఉమ్మతున్: ఇక్కడ కాలం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఫుత్త్ అల్-ఖదీర్). ఏ విధంగానైతే 12:45లో వాడబడిందో. 16:120లో ఈ పదం ఇమామ్, నాయకుడనే అర్థంలో మరియు 43:23లో ధర్మం అనే అర్థంలో మరియు 28:23, 7:159, 10:47 లలో సమాజం, సంఘం, తెగ అనే అర్థాలలో వాడబడింది (ఇబ్నీ-కసీర్).

11. కాని ఎవరైతే సహనం వహించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటారో, అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.⁴

12. (ఓ ప్రవక్తా!) బహుశా నీవు, నీపై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (వహీ) లోని కొంత భాగాన్ని విడిచిపెట్టనున్నావేమో! మరియు దానితో నీ హృదయానికి ఇబ్బంది కలుగుతుందేమో! ఎందుకంటే, (సత్య-తిరస్కారులు): "ఇతనిపై ఒక నిధి ఎందుకు దింపబడలేదు? లేదా ఇతనితో బాటు ఒక దేవదూత ఎందుకు రాలేదు?" అని అంటున్నారని. నిశ్చయంగా, నీవైతే కేవలం హెచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. మరియు అల్లాహ్ యే ప్రతిదాని కార్యసాధకుడు.⁵

13. లేదా వారు: "అతనే (ప్రవక్తయే) దీనిని (ఈ ఖుర్ఆన్ ను) కల్పించాడు." అని అంటున్నారా? వారితో అను: "మీరు సత్య వంతులే అయితే - అల్లాహ్ తప్ప, మీరు పిలుచుకోగల వారినందరినీ పిలుచు కొని - దీనివంటి పది సూరాహ్లను కల్పించి తీసుకురండి!"⁶

14. ఒకవేళ (మీరు సాటి కల్పించిన) వారు మీకు సహాయం చేయలేకపోతే (సుమాధాన మివ్వకపోతే) నిశ్చయంగా ఇది అల్లాహ్ జ్ఞానంతోనే అవతరింపజేయబడిందని తెలుసుకొండి. మరియు ఆయనతప్ప మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. అయితే ఇప్పుడైనా మీరు అల్లాహ్ కు విధేయులు (ముస్లింలు) అవుతారా?

15. ఎవరు ప్రాపంచిక జీవిత సౌకర్యాలు మరియు దాని అలంకరణ కోరుకుంటారో మేము వారి కర్మల ఫలితాన్ని, ఈ జీవితం లోనే పూర్తిగా చెల్లిస్తాము. మరియు అందులో వారికెలాంటి లోపం జరుగదు.

4) చూడండి, 70:19-22 మరియు ముస్సద్ అ-హ్మద్, పు-3, పే. 4.

5) చూడండి, 25:8, 6:8, 17:90-93, 6:50.

6) చూడండి, 17:88, 52:34లలో: మీరు సత్య-వంతులే అయితే ఈ ఖుర్ఆన్ వంటి ఒక గ్రంథం రచించి తీసుకురండి, అని; ఇక్కడ దీనివంటి పది సూరాహ్లైనా అని; 2:23, 10:38 లలో ఒక్క సూరహ్లైనా రచించి తీసుకురండి అని సవాల్ చేయబడింది, కానీ ఈ రోజు వరకు, ఖుర్ఆన్ విరోధులు, ఆ చాలంజును పూర్తిచేయలేక పోయారు.

16. అలాంటి వారికి పరలోకంలో నరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారు ఇందులో (ఈ లోకంలో) పాటుపడిందంతా వర్ణమయి పోతుంది మరియు వారు చేసిన కర్మలన్నీ విఫలమవుతాయి.⁷

17. ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రభువు తరపు నుండి వచ్చిన స్పష్టమైన నిదర్శనంపై ఉన్నాడో! మరియు దానికి తోడుగా ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యం ఉండో!⁸ మరియు దీనికి ముందు మార్గదర్శిని మరియు కారుణ్యంగా వచ్చిన, మూసా గ్రంథం కూడా సాక్షిగా ఉండో! (అలాంటి వాడు సత్య-తిరస్కారులతో సమానుడా)? అలాంటి వారు దీనిని (ఖురఆన్ ను) విశ్వసిస్తారు. మరియు దీనిని (ఖురఆన్ ను) తిరస్కరించే తెగలవారి⁹ వాగ్దాన స్థలం నరకాగ్నియే! కావున దీనిని గురించి నీవు ఎలాంటి సందేహంలో పడకు. నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన సత్యం. కాని చాలామంది ప్రజలు విశ్వసించరు.¹⁰

18. మరియు అల్లాహ్ కు అబద్ధం అంటగట్టే వాడి కంటే ఎక్కువ దుర్మార్గుడు ఎవడు? అలాంటి వారు తమ ప్రభువు ముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. అప్పుడు: "వీరే, తమ ప్రభువుకు అబద్ధాన్ని అంటగట్టిన వారు." అని సాక్షులు పలుకుతారు. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) దుర్మార్గులపై ఉంటుంది.¹¹

19. ఎవరు అల్లాహ్ మార్గం నుండి (ప్రజలను) అడ్డగిస్తారో మరియు దానిని వక్రమైనదిగా

7) చూడండి, 17:18,21, 42:20.

8) ఇక్కడ సాక్షి అంటే జిబ్రీల్ ('అ.స.).

9) ఇక్కడ తెగలు అంటే అల్లాహ్ (సు.త.)కు విధేయులు (ముస్లింలు) కాని జాతుల వారందరూ. దైవ ప్రవక్త (స'అస) ప్రవచనం: "ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణముండో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి, ఈ సమాజపు ఏ మతస్థుడైనా సరే, అతడు యూదుడుగానీ, క్రైస్తవుడు గానీ, లేక ఇతర మతస్థుడు గానీ, నేను ప్రవక్తనని విన్న తరువాత నన్ను విశ్వసించడో! అతడు నరకాగ్ని వాసి." (స'హీహ్ ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 2:62, 4:150-152.

10) చూడండి, 12:103, 34:20.

11) చూడండి, 16:84.

చూపుతారో అలాంటివారు, వారే! పరలోక జీవితం ఉన్నదనే సత్యాన్ని తిరస్కరించేవారు.¹²

20. అలాంటి వారు భూమిలో (అల్లాహ్ శిక్ష నుండి) తప్పించుకోలేరు. మరియు వారికి అల్లాహ్ తప్ప ఇతర సంరక్షకులు లేరు. వారి శిక్ష రెట్టింపు చేయబడుతుంది. (ఇహలోకంలో వారు సత్యాన్ని) వినలేక పోయే వారు మరియు చూడలేక పోయే వారు.¹³

21. అలాంటి వారే తమను తాము సప్తానికి గురిచేసుకున్న వారు మరియు వారు కల్పించు కున్న (దైవాలన్నీ) వారిని వీడిపోతాయి.¹⁴

22. నిస్సందేహంగా పరలోక జీవితంలో వీరే అత్యధికంగా నష్టపోయేవారు.

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్యా ర్యాలు చేసి తమ ప్రభువుకే అంకితమై పోయేటటువంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. వారు దానిలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

24. * ఈ ఉభయపుజ్జాల వారిని, ఒక గ్రుడ్డి మరియు చెవిటి, మరొక చూడగల మరియు వినగల వారితో పోల్చవచ్చు! ఏమీ? పోలికలో వీరిరువురూ సమానులా? మీరు ఇకనైనా గుణపాఠం నేర్చుకోరా?¹⁵

25. మరియు వాస్తవానికి మేము నూ'హ్ ను అతని జాతివారి వద్దకు పంపాము. (అతను వారితో అన్నాడు): "నిశ్చయంగా, నేను మీకు స్పష్టమైన హెచ్చరిక చేసేవాడిని మాత్రమే -

26. "మీరు అల్లాహ్ ను తప్ప మరెవ్వరినీ ఆరాధించకూడదని.¹⁶ అలా చేస్తే నిశ్చయంగా ఆ బాధాకరమైన దినమున మీకు పడబోయే శిక్షకు నేను భయపడు తున్నాను."

27. అప్పుడు అతని జాతివారిలో సత్య-తిరస్కారులైన నాయకులు: "నీవు కూడా మా మాదిరిగా ఒక సాధారణ మానవుడవే తప్ప.

12) ఇదే విధమైన ఆయత్ కు చూడండి, 7:45.

13) చూడండి, 2:7, 7:179, 46:26, 67:10.

14) చూడండి, 6:112, అంటే వారు కల్పించుకున్న బూటక దైవాలు, వారు ఆరాధించే పీఠ, సన్యాసులు మొదలైన వారు.

15) చూడండి, 59:20, 35:19-20.

16) చూడండి, 21:25.

నీలో మరే ప్రత్యేకతను మేము చూడటం లేదు.¹⁷ మరియు వివేకంలేని నీడమైన వారు తప్ప ఇతరులు నిన్ను అనుసరిస్తున్నట్లు కూడా మేము చూడటం లేదు.¹⁸ మరియు మీలో మా కంటే ఎక్కువ ఘనత కూడా మాకు కనబడటం లేదు. అంతేగాక మీరు అసత్యవాదులని మేము భావిస్తున్నాము." అని అన్నారు.

28. అతను (నూహ్) అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు చూస్తున్నారు కదా? నేను నా ప్రభువు తరపు నుండి వచ్చిన సృష్టమైన సూచనను (నిదర్శనాన్ని) అనుసరిస్తున్నాను. ఆయన తన కారుణ్యాన్ని నాపై ప్రసాదించాడు, కాని అది మీకు కనబడటం లేదు. అలాంటప్పుడు మీరు దానిని అసహ్యించు కుంటున్నా, దానిని స్వీకరించమని మేము మిమ్మల్ని బలవంతం చేయగలమా?"¹⁹

29. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నేను దాని కోసం మీ నుండి ధనాన్ని అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉంది. మరియు నేను విశ్వసించిన వారిని త్రోసి వేయలేను.²⁰ నిశ్చయంగా, వారైతే తమ ప్రభువును కలుసుకుంటారు, కాని నిశ్చయంగా, నేను మిమ్మల్ని మూడ జనులుగా చూస్తున్నాను.

30. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఒకవేళ నేను వారిని (విశ్వాసులను) గెంటి వేస్తే నన్ను అల్లాహ్ (శిక్ష) నుండి, ఎవడు కాపాడగలడు? ఏమి? మీరిది గ్రహించలేరా?

31. "మరియు నా వద్ద అల్లాహ్ నిదులు ఉన్నాయని గానీ మరియు నాకు అగోచర

17) ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా విశదీకరించబడింది. సత్యతీరస్కారులకు మానవుడు దైవప్రవక్తగా పంపబడటం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఈ రోజులలో కొందరు బిద్ 'అతీ' చేసే వారికి కూడా ఈ విషయం ఆశ్చర్యకరంగా ఉంది, కావున వారు ముహమ్మద్ (స/అస)ను మానవునిగా అంగీకరించరు.

18) చూడండి, 43:23.

19) చూడండి, 2:256.

20) చూడండి, 26:111 మరియు 6:52.

జ్ఞానమున్నదని గానీ నేను మీతో అనటం లేదు; మరియు నేను దైవదూతనని కూడా అనటం లేదు.²¹ మరియు మీరు హీనంగా చూసే వారికి అల్లాహ్ మేలుచేయ లేడని కూడా అనటం లేదు. వారి మనస్సులలో ఉన్నది అల్లాహ్ కు బాగా తెలుసు. అలా అయితే! నిశ్చయంగా, నేను దుర్మార్గులలో చేరినవాడనే!"

32. వారు అన్నారు: "ఓ నూహ్! నీవు మాతో వాదించావు, చాలా వాదించావు,²² ఇక నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు భయపెట్టే దానిని (ఆ శిక్షను) మాపై దింపు!"

33. అతను (నూహ్) అన్నాడు: "అల్లాహ్ కోరితే నిశ్చయంగా, దానిని (ఆ శిక్షను) మీపైకి తెస్తాడు మరియు మీరు దాని నుండి తప్పించుకోలేరు!"

34. "ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్మల్ని తప్పు దారిలో విడిచిపెట్టాలని కోరితే, నేను మీకు మంచి సలహా ఇవ్వాలని ఎంత కోరినా, నా సలహా మీకు లాభదాయకం కాజాలదు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలిపోవలసి ఉన్నది."

35. ఏమి? వారు: "అతనే (ముహమ్మద్) దీనిని కల్పించాడు." అని అంటున్నారా? వారితో ఇలా అను: "నేను దీనిని కల్పిస్తే దాని పాపం నాపై ఉంటుంది మరియు మీరు చేసే పాపాలతో నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదు."

36. మరియు నూహ్ కు ఇలా సందేశం (వహీ) పంపబడింది: "నిశ్చయంగా, నీ జాతి వారిలో ఇంతవరకు విశ్వసించిన వారు తప్ప ఇతరులేవ్వరూ విశ్వసించరు, కావున వారు చేసే కార్యాలకు నీవు చింతించకు!"

37. "మరియు నీవు మా సమక్షంలో, మా సందేశానుసారంగా, ఒక ఓడను నిర్మించు మరియు దుర్మార్గులను గురించి నన్ను అడుగకు. నిశ్చయంగా, వారు ముంచివేయ బడతారు."

38. మరియు నూహ్ ఓడ నిర్మిస్తూ ఉన్నప్పుడు, ప్రతిసారి అతనిజాతి నాయకులు అతని ఎదుటనుండి పోయే టప్పుడు అతనితో

21) చూడండి, 6:50 మరియు 7:188.

22) చూడండి, 71:5-6 మరియు 10:71.

పరిహాసాలాడేవారు. అతను (నూహ్) వారితో అనేవాడు: "ఇప్పుడు మీరు మాతో పరిహాసాలాడుతున్నారు, నిశ్చయంగా, మీరు పరిహాసాలాడినట్లే, మేము కూడా మీతో పరిహాసాలాడుతాము.

39. "అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరిపైకి వస్తుందో మరియు శాశ్వతమైన శిక్ష ఎవరిపై పడుతుందో త్వరలోనే మీరు తెలుసుకుంటారు."

40. చివరకు మా ఆజ్ఞ వచ్చింది మరియు పొయ్యి పొంగింది (జల-ప్రవాహాలు భూమిని చీల్చుకొని రాసాగాయి).²³ అప్పుడు మేము (నూహ్‌తో) అన్నాము: "ప్రతిజాతి (పశువుల) నుండి రెండు (ఆడమగ) జంటలను మరియు నీ కుటుంబం వారిని - ఇదివరకే సూచించ బడిన వాడు తప్ప - మరియు విశ్వసించిన వారిని, అందరినీ దానిలోకి (నావలోకి) ఎక్కించుకో!" అతనిని విశ్వసించిన వారు కొందరు మాత్రమే. (1/4)

41. * మరియు (నూహ్) అన్నాడు: "ఇందులోకి ఎక్కండి, అల్లాహ్‌పేరుతో దీని పయనం మరియు దీని ఆగటం. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణా ప్రదాత."

42. మరియు అది వారిని పర్యతాల వలే ఎత్తైన అలలలోనికి తీసుకొని పోసాగింది. అప్పుడు నూహ్ (పడవనుండి) దూరంగా ఉన్న తన కుమారుణ్ణి పిలుస్తూ (అన్నాడు): "ఓ నా కుమారా! మాతోపాటు (ఓడలోకి) ఎక్కు అవిశ్వాసులలో కలిసిపోకు!"²⁴

23) ఇది ఇబ్నీ-కసీర్ తాత్పర్యం. చూడండి, 54:11-12. నూహ్ తుఫాన్ వచ్చినప్పుడే ఆఫ్రీఖా మరియు యూరోప్‌ల మధ్య ఉన్న కొండలలోయలో నీరు వచ్చి మెడిటరేనియన్ సముద్రం ఏర్పడి ఉండవచ్చని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. నూహ్ కుటుంబం వారిలో అతని ముగ్గురు కుమారులు సామ్, హామ్, మరియు యాఫస్ మరియు వారి భార్యలుండేరి. (ఇబ్నీ-కసీర్). వారి ప్రార్థనల కొరకు చూ. 23:28-29.

24) అతడు నూహ్ యొక్క నాలుగవ కుమారుడు. అతని పేరు యామ్ మరియు అతని ఇంటి (వంశం) పేరు కనాన్ గా పేర్కొన బడింది. అతడు

43. మరియు అతడు (కుమారుడు) అన్నాడు: "నేను ఒక కొండపైకి ఎక్కి శరణు పొందుతాను, అది నన్ను నీళ్లనుండి కాపాడుతుంది." (నూహ్) అన్నాడు: "ఈ రోజు అల్లాహ్ తీర్పుకు విరుద్ధంగా కాపాడేవాడు ఎవ్వడూ లేడు, ఆయన (అల్లాహ్)యే కరుణిస్తే తప్ప!" అప్పుడే వారి మధ్య ఒక కెరటం రాగా అతడు కూడా మునిగిపోయే వారిలో కలిసి పోయాడు.

44. ఆ తరువాత ఆజ్ఞ వచ్చింది: "ఓ భూమి! నీ నీళ్లను మ్రింగివేయి. ఓ ఆకాశమా! (కురవటం) ఆపివేయి!" అప్పుడు నీరు (భూమి లోకి) ఇంకి పోయింది. (అల్లాహ్) తీర్పు నెరవేరింది. ఓడ జూద్ కొండమీద ఆగింది.²⁵ మరియు అప్పుడు: "దుర్మార్గుల జాతివారు దూరమై (నాశనమై) పోయారు!" అని అనబడింది.

45. మరియు నూహ్ తన ప్రభువును వేడుకుంటూ అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా కుమారుడు నా కుటుంబంలోని వాడు! నీ వాగ్దానం సత్యమైనది మరియు నీవే సర్వోత్తమ న్యాయాధికారివి."

46. ఆయన (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: "ఓ నూహ్! అతడు నిశ్చయంగా, నీ కుటుంబంలోనివాడుకాడు.²⁶ నిశ్చయంగా, అతడి పనులు మంచివి కావు.²⁷ కావున నీకు తెలియని విషయం గురించి నన్ను అడగకు. నీవు కూడా

సత్య తిరస్కారి కాబట్టి ఓడలో ఎక్కలేదు. కాని ముస్లిమైన అతని భార్య తన పిల్లలతో ఎక్కింది.

25) జూద్ కొండ కుర్దిస్తాన్‌లో, ఇబ్నీ-ఉమర్ ద్వీపానికి ఈశాన్య భాగంలో దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.

26) ఎవరైతే విశ్వసించరో వారు ఒక ప్రవక్త (అ.స.) యొక్క తండ్రి గానీ, కుమారుడు గానీ, లేక భార్య గానీ, అతని కుటుంబానికి చెందిన వారు కాబాలరు.

27) ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కార్యాలు చేయరో వారిని అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్షనుండి, దైవ ప్రవక్త (అ.స.) కూడా రక్షించలేడు. అలాంటప్పుడు ఈ కాలంలో కొందరు ఏ విధంగానైతే అపోహలలో పడిఉన్నారో వారిని, వారి పేర్లు, సజ్జాదాలు, వలీలు రక్షిస్తారని అనేది ఎలా సంభవం కాగలదు?

మూడులలో చేరిన వాడవు కావద్దు.²⁸ అని నేను నిన్ను ఉపదేశిస్తున్నాను."

47. (నూహ్) ఇలా విన్నవిండు కున్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నాకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నిన్ను అడిగినందుకు, నేను నీ కరణు వేడు కుంటున్నాను. మరియు నీవు నన్ను క్షమించకపోతే, నన్ను కరుణించక పోతే, నేను నష్టపోయిన వారిలో చేరుతాను."

48. ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది: "ఓ నూహ్! నీవు మరియు నీతో ఉన్న నీ జాతివారు శాంతి మరియు మా ఆశీర్వాదాలతో (ఓడ / జుడీ పర్వతం నుండి) దిగండి. వారిలోని కొన్ని సంఘాలకు మేము కొంతకాలం వరకు సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించగలము. ఆ తరువాత మా వద్దనుండి బాధాకరమైన శిక్ష వారిపై పడుతుంది."

49. (ఓ ప్రవక్తా!) ఇవి అగోచర విషయాలు. వాటిని మేము నీకు మా సందేశం (వహీ) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. వాటిని నీవు గానీ, నీ జాతివారు గానీ ఇంతకు పూర్వం ఎరుగరు. కనుక సహనం వహించు! నిశ్చయంగా, మంచి ఫలితం దైవ భీతి గలవారికే లభిస్తుంది.²⁹

50. మరియు 'ఆద్ జాతివారి దగ్గరికి వారి సహోదరుడు హూద్ ను పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. మీరు కేవలం అబద్ధాలు కల్పిస్తున్నారు!

51. "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! (ఈ పనికి) నేను మీ నుంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం నన్ను సృజించిన ఆయన వద్దనే ఉంది. ఏమీ? మీరు బుద్ధిని ఉపయోగించరా (అర్థం చేసుకోలేరా)?

52. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను వేడుకోండి, తరువాత

28) దీనితో సృష్టమయ్యేది ఏమిటంటే దైవ ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అగోచర జ్ఞానం కేవలం అల్లాహుత'అలాకు మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్తలకు కేవలం అల్లాహుత'అలా వహీ ద్వారా తెలిసిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది.
29) చూడండి, 40:51 మరియు 37:171-173.

ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి, ఆయన మీ కొరకు ఆకాశం నుండి భారీ వర్షాలు కురిపిస్తాడు మరియు మీకు, మీ శక్తిపై మరింత శక్తిని ఇస్తాడు,³⁰ కావున మీరు నేరస్థులై వెనుదిరగకండి!"

53. వారు అన్నారు: "ఓ హూద్! నీవు మా వద్దకు స్పష్టమైన సూచనను తీసుకొని రాలేదు మరియు మేము కేవలం నీ మాటలు విని మా దేవతలను వదలిపెట్టలేము మరియు మేము నిన్ను విశ్వసించలేము.

54. "మా దైవాలలో నుండి కొందరు నీకు కీడు కలిగిందారు (నిన్ను పిచ్చికి గురిచేశారు) అని మాత్రమే మేము అనగలము!" అతను (హూద్) జవా బిద్వాడు: "ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప!³¹ మీరు ఆయనకు సాటికల్పించే వాటితో నిశ్చయంగా, నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, నేను అల్లాహ్ ను సాక్షిగా పెడుతున్నాను మరియు మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి;

55. "ఇక మీరంతాకలసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుట్రలు పన్నండి. నాకెలాంటి వ్యవధి ఇవ్వకండి.³²

56. "నిశ్చయంగా, నాకూ మరియు మీకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే నేను నమ్ము కున్నాను! ఏ ప్రాణి జుట్టుకూడా ఆయన చేతిలో లేకుండా లేడు.³³ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ఋజు మార్గంపై (సత్యంపై) ఉన్నాడు.

57. "ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే (మీ ఇష్టం), వాస్తవానికి నేనైతే, నాకివ్వబడిన సందేశాన్ని

30) దైవప్రవక్త (సఅస) ప్రవచనం: "ఎవడైతే విధేయతతో క్షమాభిక్ష వేడుకుంటాడో, అల్లాహ్ (సు.త.) అతని ప్రతి కష్టాన్ని దూరం చేసి, అతనికి, అతడు ఊహించని వైపునుండి బీవనోపాదిని సమకూర్చుతాడు." (అబూ-దావూద్ కితాబ్ అల్-విత్రీ, బాబ్ ఫిల్-ఇస్తిగ్నార్ నం. 1518; ఇబ్నీ-మాజా నం. 3819).

31) ఈ ఆయతులో వంకర అక్షరా (ఇటాలిక్స్) లలో ఉన్న ఈ భాగం, 55వ ఆయతు మొదటి వాక్యం. ఈ వాక్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి ఇక్కడ కలుపబడింది.

32) చూడండి, 7:195.

33) చూడండి, 96:15-16.

మీకు అందజేశాను. మరియు నా ప్రభువు మీ స్థానంలో మరొక జాతిని మీకు వారసులుగా చేయగలడు మరియు మీరు ఆయనకు ఏ మాత్రం హాని చేయలేరు. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే ప్రతిదానికీ రక్షకుడు." ³⁴

58. మరియు మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మా కారుణ్యంతో హూద్ ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని రక్షించాము మరియు వారిని ఘోర శిక్ష నుండి కాపాడాము! ³⁵

59. మరియు వీరే 'ఆద్ జాతి వారు! వారు తమ ప్రభువు సూచనలను (ఆయాతలను) తిరస్కరించారు మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అవిధేయులయ్యారు మరియు క్రూరుడైన ప్రతి (సత్య) విరోధి ఆజ్ఞలను అనుసరించారు! ³⁶

60. మరియు ఇహాలకంలో (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్కారం) వారిని వెంబడింపజేయ బడింది మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (అల్లాహ్ శాపం వారిని వెంబడించ గలడు). ³⁷ వినండి! నిస్సందేహంగా, 'ఆద్ జాతి వారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కావున చూశారా! హూద్ జాతి వారైన 'ఆద్లు ఎలా (అల్లాహ్ కారుణ్యానికి) దూరమై పోయారో! ³⁸ (3/8)

61.* ఇక స'మూద్ వారి వద్దకు వారి సహోదరుడు 'సాలిహ్ ను పంపాము. అతను

34) అల్-'హాఫీ'జ (39): *The Guardian*, రక్షకుడు. Protector, Keeper, Defender, Preserver, పర్యవేక్షకుడు, కనిపెట్టుకొని, కాచుకొని, కావలి ఉండే వాడు. కాపాడేవాడు. చూడండి, 25:45. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

35) అదొక తీవ్రమైన తుపాను గాలి. వివరాలకు చూడండి, 54:19-21, 69:6-8, 7:71-72.

36) చూడండి, 7:66.

37) ల'అనతున్: Wrath, Curse, Banish ment, అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహం నుండి దూరం చేయబడటం, ప్రజల నుండి శపించ బడటం, బహిష్కారం, దూశించ, గర్హించ, విసర్జించ బడటం పునరుత్థాన దినమున అవమానానికి మరియు అల్లాహ్ (సు.త.) శిక్షకు గురిఅవటం.

38) బు'ఉద్: అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని కోల్పోవటం.

అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేడు. ఆయనే మిమ్మల్ని భూమి నుండి పుట్టించి, ³⁹ దానిలో మిమ్మల్ని నివసంపజేశాడు. ⁴⁰ కనుక మీరు ఆయన క్షమాభిక్ష వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు దగ్గరలోనే ఉన్నాడు. (మీ ప్రార్థనలకు) జవాబిస్తాడు." ⁴¹

62. వారన్నారు: "ఓ 'సాలిహ్! ఇంతకు ముందు మేము నీపై ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్నాము. ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ వచ్చిన వాటిని (దైవాలను) ఆరాధించ కుండా, మిమ్మల్ని ఆపదలకు కున్నావా? నీవు మాకు బోధించే (దర్శం) విషయం గురించి వాస్తవంగా మాకు చాలా సందేహం ఉంది."

63. ('సాలిహ్) అన్నాడు: "ఓ నా జాతి సోదరులారా! ఏమీ? మీరు చూడరా (అలోచించరా)? నేను నా ప్రభువు యొక్క స్పష్టమైన (నిదర్శనంపై) ఉన్నాను. మరియు ఆయననాకు తనకారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇక నేను ఆయన (అల్లాహ్) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే, ⁴² అల్లాహ్ కు విరుద్ధంగా నాకు ఏవడు సహాయపడగలడు? మీరు నాకు నష్టం తప్ప మరేమీ అధికం చేయటం లేదు.

64. "మరియు నాజాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ యొక్క ఈ ఆడబంటి మీ కొరకు ఒక అద్భుత

39) మానవుడిని భూమి నుండి - మట్టి నుండి - అంటే ఈ భూమిలో దొరికే మూలపదార్థా (Elements)లతో సృష్టించాడు. ఇంకా చూ. 3:59, 18:37, 22:5 మరియు 30:20.

40) చూడండి, 7:74.

41) అల్-ముజీబు (45): *The Answerer of prayers*, జవాబిచ్చువాడు. Responding, Replying. తన దాసుల ప్రార్థనలకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చు, సమాధాన మిచ్చు, అంగీకరించు వాడు. చూడండి, 2:186.

42) అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞను ఉల్లంఘించటం, అంటే ఇక్కడ: "సత్యం వైపునకు మరియు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, అల్లాహ్ (సు.త.) వైపునకు పిలవటాన్ని మానుకోవటం." ఇదేకదా! సత్య తిరస్కారులు కోరుతున్నది. ఇంకా చూ. 4:48.

సూచన! కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిలో స్వేచ్ఛగా మేయటానికి వదలి పెట్టండి. దానికి ఎలాంటి కీడు కలిగించకండి, లేదా త్వరలోనే మిమ్మల్ని శిక్ష పట్టుకోగలదు." ⁴³

65. అయినా వారు దానిని, వెనుక కాళి మోకాళినరం కోసే చంపారు. అప్పుడు అతను ('సాలిహ్') వారితో అన్నాడు: "మీరు మీ ఇంట్లో మూడు రోజులు మాత్రమే హాయిగా గడపండి. ఇదొక వాగ్దానం, ఇది అబద్ధం కాబోదు."

66. ఆ తరువాత మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మేము 'సాలిహ్'ను మరియు అతనితోపాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. వారిని ఆ దినపు అవమానం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు! ఆయన మాత్రమే, మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్నుడు.

67. మరియు దుర్మార్గానికి పోల్చిన వారిపై ఒక పెద్ద అరుపు (ప్రేలుడు) పడి, వారు తమ ఇంట్లోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడి పోయారు. ⁴⁴

68. వారెన్నడూ అక్కడ నివసించనే లేదన్నట్లుగా. చూడండి! వాస్తవానికి, స'మూద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కాబట్టి చూశారా! స'మూద్ వారెలా దూరమైపోయారో (నశించిపోయారో)!

69. మరియు వాస్తవానికి మా దూతలు శుభవార్త తీసుకొని ఇబ్రాహీమ్ వద్దకు వచ్చారు. వారు అన్నారు: "నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!" అతను: "మీకూ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)!" అని జవాబిచ్చాడు. తరువాత అతను అతిత్వరగా, వేపినదూడను (వారి ఆతిథ్యానికి) తీసుకొని వచ్చాడు.

70. కానీ వారి చేతులు దానివైపు పోక

43) స'మూద్ జాతి ప్రజలు తమ ప్రవక్త 'సాలిహ్' ('అ.స.)తో: "నీవు దైవప్రవక్తవే అయితే మాకొక అద్భుత సూచనగా ఈ బండరాయి నుండి ఒక ఆడబంటును తీసుకురా?" అని గట్టిగా పట్టుపట్టి అడ్డగా వచ్చిన ఆడబంటి అది!

44) ఇక్కడ అరుపు ('సైహతున్) అని ఉంది మరియు 7:78 లో భూకంపం (రజ్హతున్) అని ఉంది. రెండూ వచ్చాయన్నమాట.

పోవటం చూసి ⁴⁵ వారిని గురించి అనుమానంలో పడ్డాడు మరియు వారినుండి అపాయం కలుగుతుందేమోనని భయ పడ్డాడు! వారన్నారు: "భయపడకు! వాస్తవ వానికి మేము లూత్ జాతి వైపునకు పంప బడినవారము (దూతలము)." ⁴⁶

71. అతని (ఇబ్రాహీమ్) భార్య (అక్కడ) నిలబడి ఉండెను; అప్పుడూమె నవ్వింది; పిదప మేము ఆమెకు ఇస్హాఖ్ యొక్క మరియు ఇస్ హాఖ్ తరువాత య'అఖూబ్ యొక్క శుభవార్తను ఇచ్చాము. ⁴⁷

72. ఆమె (ఆశ్చర్యంతో) అన్నది: "నా దొర్బాగ్యం! నాకేప్పుడు బిడ్డవుడుతాడా? నేను ముసలిదానిని మరియు నా ఈ భర్త కూడా వృద్ధుడు. (అలా అయితే) నిశ్చయంగా, ఇది చాలా విచిత్రమైన విషయమే!"

73. వారన్నారు: "అల్లాహ్ ఉత్తరువు విషయంలో మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఓ

45) ఇబ్రాహీం ('అ.స.) అతిథులు అతను తెచ్చిన, వేచిన ఆవుదూడ మాంసం తిననందుకు, అతను వారు తనతో శత్రుత్వం ఏమాస్థానమోనని భయపడ్డారు. దీనితో విషద మయ్యే మరొక విషయ మేమిటంటే ప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞాన ముండదు. అతనికి అగోచర జ్ఞానముంటే వారు దైవదూతలని అతనికి తెలిసి ఉండేది. అతను వారికోరకు వేపిన ఆవుదూడ తెచ్చేవారు కాదు.

46) లూత్ ('అ.స.) ఇబ్రాహీమ్ ('అ.స.) సోదరుని కుమారులు. అతను జోర్డాన్ కు తూర్పుదిక్కు ఈ నాటి మృత సముద్రం (Dead Sea) అనే ప్రాంతంలో నివసించేవారు. ఇబ్రాహీం ('అ.స.) వలే, లూత్ ('అ.స.) కూడా, దక్షిణ బాబిలోనియా (Babylonia) లోని ఊర్ అనే ప్రాంత వాసులు. తన పిన్నాన్నతోసహా ఇక్కడికివలసవచ్చారు. కావున లూత్ ('అ.స.) ప్రజలు అంటే అతని జాతి వారు కాదు, కాని సైన్ పర్వతాన్ని ప్రాంతంలోని సోదోమ్ మరియు గొమొర్రాహ్ అనే నగరాల వాసులు.

47) ఇబ్రాహీం ('అ.స.) భార్య సారహ్ ('అల్లెహ్ స.) నవ్వుటానికి వ్యాఖ్యాతలు విభిన్న కారణాలు పేర్కొన్నారు: (1) ఆమెకు లూత్ ('అ.స.) జాతివారి దుష్ప్రజలు తెలుసు కావున వారి నాశనాన్ని గురించి విని, సంతోషంతో నవ్వింది. (2) వృద్ధాప్యంలో తనకు ఇవ్వబడిన సంతానపు వార్తవిని ఆశ్చర్యంతో నవ్వింది.

(ఇబ్రాహీమ్) గృహస్థులారా!⁴⁸ మీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం మరియు ఆయన శుభాశీస్సులు ఉన్నాయి! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ స్తోత్రాలకు అర్హుడు, మహత్త్యపూర్ణుడు.⁴⁹

74. అప్పుడు ఇబ్రాహీమ్ భయం దూరమై, అతనికి (సంతానపు) శుభవార్త అందిన తరువాత, అతను లూ'త్ జాతివారి కొరకు మాతో వాదించసాగాడు.⁵⁰

75. (ఎందు కంటే) వాస్తవానికి, ఇబ్రాహీమ్ సహనశీలుడు, మృదు హృదయుడు (నవ్వుతతో అల్లాహ్ ను అర్థించే వాడు) మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలేవాడు!

76. (వారన్నారు): "ఓ ఇబ్రాహీమ్! దీనిని (నీ మధ్యవర్తిత్వాన్ని) మానుకో! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చివున్నది. మరియు నిశ్చయంగా, వారిపై ఆ శిక్ష ఏడటం తప్పదు; అది నివారించబడదు."

77. మరియు మా దూతలు లూ'త్ వద్దకు

48) అహ్ బున్: Family ఒక కుటుంబం / సంసారం / తెగ / వంశంవారు, ఒక(House) గృహ వాసులు, ఒక నగర వాసులు లేక ఒక దేశ వాసులు.

49) అల్-మజీదు (49): *The Exalted మహత్వము*. Great in Dignity, Who gives liberally or bountifully. The Bountiful, Beneficent, Exalted, Noble, Sublime. మహత్వపూర్ణుడు. అల్-మాజీదు (66) (సీకరించ బడిన పేదం): *The Bountiful, దాతృత్వము*. వీటికి వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశిష్టత, ఘనత గలవాడు, మహిమాన్వితుడు, ఉత్కృష్టుడు, శ్రేష్టుడు, ఔదార్యుడు, ప్రశంస నీయుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూ. 85:15. ఈ పదం దివ్య ఖుర్ఆన్ కొరకు గూడా వాడబడింది, Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన అనే అర్థాలలో, అల్-కరీము మాదిరిగా చూ. 50:1, 85:21.

50) ఇబ్రాహీం ('అ.స.) అన్నారు: "మీరు నాశనం చేయబోయే నగరంలో లూ'త్ ('అ.స.) కూడా ఉన్నాడు." దానికి దైవ దూతలు జవాబిచ్చారు: "మాకు తెలుసు, మేము అతనిని మరియు అతనితోబాటు విశ్వసించిన వారిని కాపాడు తాము. అతని భార్య తప్ప." చూడండి, 29:32.

వచ్చినప్పుడు, వారి రాకకు అతను, (వారిని కాపాడలేనని) దుఃఖితుడయ్యాడు. అతని హృదయం కృంగిపోయింది. అతను: "ఈ దినం చాలా ఆందోళనకరమైనది." అని వాపోయాడు.

78. మరియు అతని జాతి ప్రజలు అతని వైపు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. వారు మొదటి నుండి నీదపు పనులు చేస్తూ ఉండేవారు. అతను (లూ'త్) అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! ఇదిగో నా ఈ కుమార్తెలు (నా జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు,⁵¹ వీరు మీ కొరకు చాలా శ్రేష్టమైన వారు. అల్లాహ్ యందు భయ-భక్తులు కలిగి ఉండండి మరియు నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అవమానం పాలు చేయకండి. ఏమీ? మీలో ఒక్కడైనా నీతిపరుడు లేడా?"⁵²

79. వారన్నారు: "నీ కూతుళ్ళు మాకు అవసరం లేదని నీకు బాగా తెలుసు కదా! మరియు నిశ్చయంగా, మేము కోరేది ఏమిటో కూడా నీకు బాగా తెలుసు!"

80. అతను (లూ'త్) అన్నాడు: "మిమ్మల్ని ఎదుర్కొనే బలం నాకుంటే, లేక శరణు పొందటానికి పటిష్టమైన ఆధారమైనా ఉండి ఉంటే ఎంత బాగుండేది?"⁵³

81. వారు (దైవదూతలు) అన్నారు: "ఓ లూ'త్! నిశ్చయంగా, మేము నీ ప్రభువు తరపునుండి వచ్చిన దూతలము! వారు ఏ మాత్రం నీ వద్దకు చేరలేరు. కావున కొంతరాత్రి మిగిలి ఉండగానే నీవు నీ ఇంటివారిని తీసుకొని బయలుదేరు - నీ భార్య తప్ప - మీలో ఎవ్వరూ వెనుకకు తిరిగి చూడగూడదు. నిశ్చయంగా,

51) నా కుమార్తెలు, అంటే నా జాతి కుమార్తెలు (ఇబ్నీ-కసీర్).

52) లూ'త్ ('అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయి నప్పటికీ వచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని గుర్తించలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచర జ్ఞానం ఉండదని విశదమౌతోంది.

53) దీనితో అర్థమయ్యేదేమిటంటే దైవ ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. వారికి ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలు కూడా, అల్లాహ్ (సు.త.) కోరితే అంతా చేస్తాడని కూర్చోక తమకు సాధ్యమైనంత వరకు సమస్యలను తామే పరిష్కరించు కోడానికి ప్రయత్నిస్తారు.

వారికి ఏ ఆపద సంభవించనున్నదో అదే ఆమె (నీ భార్య)కూ సంభవిస్తుంది.⁵⁴ నిశ్చయంగా, వారి నిర్ణీతకాలం ఉడయపు సమయం. ఏమీ? ఉడయం సమీపంలోనే లేదా?"

82. మా తీర్పుసమయం వచ్చినప్పుడు మేము దానిని (సోదోను) తలక్రిందులుగా జేసి, దాని మీద మట్టితోచేసి కాల్చిన గులక రాళ్ళను ఎడతెగకుండా కురిపించాము.⁵⁵

83. అవి నీ ప్రభువు తరపునుండి గుర్తువేయబడినవి. అది (ఆ శిక్ష) ఈ దుర్మార్గులకు ఎంతో దూరంలో లేదు. (1/2)

84.* ఇక మద్యం వారి వద్దకు వారి సహోదరుడైన ఘు'బబ్'ను పంపాము.⁵⁶ అతను అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహ్ నే ఆరాధించండి. ఆయన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యదైవం లేడు. కొలతల్లో మరియు తూనికల్లో తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కాని వాస్తవానికి మీ పై ఆ రోజు చుట్టుముట్టబోయే శిక్షను గురించి నేను భయపడుతున్నాను.

85. "మరియు ఓ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకం చేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి వస్తువులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి.⁵⁷ మరియు భూమిలో అనర్థాన్ని, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి.

86. "మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేల్చినది.⁵⁸ మరియు

54) చూడండి, 7:83 మరియు 66:10 లూ'త్ భార్య అవిశ్వాసి. ఆమె సోదోమ్ వాసి.

55) ఇటువంటి గులకరాళ్ళు 7:84 మరియు 105:4లలో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి.

56) మద్యం వారి గాఢ కొరకు చూడండి, 7:85.

57) చూడండి, 83:1-3.

58) చూడండి, 18:46 మరియు 19:76 'అల్లాహ్ (సు.త.) మీ కొరకు మిగిల్చింది,' అంటే మీరు న్యాయంగా నడుచుకొని మీ వ్యాపారాలలో సరిగ్గా కొలిచి, తూచి ఇచ్చిన తరువాత మీకు మిగిలే లాభం, అని అర్థం.

నేను మీ రక్షకుడను కాను."⁵⁹

87. వారు (వ్యంగ్యంగా) అన్నారు: "ఓ ఘు'బబ్! ఏమీ? మా తండ్రి-తాతలు ఆరాధించే దేవతలను మేము వదలిపెట్టాలని, లేదా మా ధనాన్ని నీ ఇష్టప్రకారం ఖర్చు చేయాలని, నీకు నీ నమా'జ్ నేర్పు తుందా?"⁶⁰ (అయితే) నిశ్చయంగా, ఇక నీవే చాలా సహనశీలుడవు, ఉదాత్తుడవు!"⁶¹

88. అప్పుడు అతను (ఘు'బబ్) అన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీరు చూశారా (ఆలోచించారా)? ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు తరపునుండి స్పష్టమైన నిదర్శనాన్ని కలిగిఉండి మరియు ఆయన నాకు తన తరపు నుండి మంచి జీవనోపాధిని కూడా ప్రసాదించినప్పుడు (నేను ఇలా కాకుండా మరేమి అనగలను)? నేను మిమ్మల్ని నిషేధించిన దానికి వ్యతిరేకంగా చేయదలచుకోలేదు. నేను మాత్రం మిమ్మల్ని నా శక్తి మేరకు సంస్కరించ దలచుకున్నాను. నా కార్యసాధి కేవలం అల్లాహ్ పైననే ఆధారపడి వుంది. నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.

89. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నాతో ఉన్న భేదాభిప్రాయం మిమ్మల్ని నూ'హ్ జాతివారిపై, హూద్ జాతివారిపై లేక 'సాలి'హ్ జాతివారిపై పడినటువంటి శిక్షకు గురిచేయ కూడదు సుమా! మరియు లూ'త్ జాతివారు మీకు ఎంతో దూరంవారు కారు కదా!"⁶²

59) నేను మీకు చేసే ఉపదేశం కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) ఆజ్ఞప్రకారం చేస్తున్నాను. మిమ్మల్ని దుష్టకార్యాల నుండి ఆపటంగానీ లేక శిక్షించటం గానీ నాపని కాదు. అది కేవలం అల్లాహ్ (సు.త.) పని మాత్రమే.

60) సలాతున్: అంటే ఇక్కడ ధర్మం, ఆరాధన అని అర్థం.

61) **అర్-రహీమ్ (98): The Director to the Right Path, Leader.** సన్మార్గగామిని. సన్మార్గం చూపు వాడు. నీతిపరుడు, బుజు వర్తనుడు.

62) చూడండి, 7:85 ఘు'బబ్ (అ.స.) మూసా (అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యాతలు అంటారు. మరికొందరు, ఇతను ఆ ఘు'బబ్ కారు అంటారు. అతడు ఉన్న ప్రాంతం ఈ

90. "మరియు మీరు మీ ప్రభువు క్షమా బిక్షను కోరుకోండి. మరియు ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు అపార కరుణా ప్రదాత, వాత్సల్యుడు." ⁶³

91. వారన్నారు: "ఓ షు'బబ్! నీవు చెప్పే మాటలు చాలా వరకు మేము గ్రహించలేక పోతున్నాము." ⁶⁴ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు మాలో బలహీనుడివిగా పరిగణించబడు తున్నావు. మరియు నీ కుటుంబం వారే గనక లేకుంటే! మేము నిశ్చయంగా, నిన్ను రాళ్ళు రువ్వి చంపవారం. మరియు నీవు మా కంటే శక్తి శాలివి కావు."

92. అతను అన్నాడు: "ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? నా కుటుంబం మీకు అల్లాహ్ కంటే, ఎక్కువ గౌరవనియ్యమైనదా? మరియు మీరు ఆయన(అల్లాహ్)ను మీ వీపుల వెనుకకు నెట్టుతారా? నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు మీరు చేసే పనులను ఆవరించి ఉన్నాడు.

93. "మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీ శక్తి మేరకు మీరు చేసేది చేయండి, నిశ్చయంగా, (నాశక్తి మేరకు) నేను కూడా చేస్తాను. అవమాన కరమైన శిక్ష ఎవరికి పడుతుందో, అసత్యవాది ఎవడో, మీరు

నాటి అఖబా అఖాతం (Gulf of Aqabah) నుండి పడమటి వైపునకు సీనాయి ద్వీపకల్పంలో మోబ్ (Moab) పర్వతం వరకు మరియు తూర్పు దిశలో మృత సముద్రం (Dead sea) వరకు ఉంది. దాని వాసులు అమోరైట్ తెగకు చెందిన అరబ్బులు. మృత సముద్రం (Dead sea) దగ్గరలోనే సోడ్జ్ మ్ మరియు గొమరాహ్ నగరాలు కూడా ఉండేవి.

63) అల్-వదూదు (48): *The Affectionate*, వాత్సల్యుడు. The Loving towards His servants. Or towards those who obey. తన దాసుల పట్ల ప్రేమ, ప్రీతి గల వాడు. చూ. 85:14. ఇది అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

64) చూడండి, 6:25.

మున్నుండు తెలుసుకోగలరు. మరియు మీరు నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మీతోబాటు నేను కూడా నిరీక్షిస్తాను."

94. చివరకు మా ఆదేశం వచ్చినప్పుడు, మేము షు'బబ్ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గులైన వారిపై ఒక తీవ్రమైన అరుపు (ధ్వని) విరుచుకు పడింది. కాబట్టి వారు తమ ఇంట్లలోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు -

95. వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదన్నట్లుగా! ఈ విధంగా స'మూద్ జాతి వారు లేకుండా పోయినట్లు, మద్యం జాతి వారు కూడా లేకుండా (నశించి)పోయారు! ⁶⁵

96. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాను కూడా మా సూచనలతో మరియు స్పష్టమైన ప్రమాణంతో పంపాము -

97. ఫిర'బెస్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు! కానీ వారు ఫిర'బెస్ ఆజ్ఞలనే అనుసరించారు. మరియు ఫిర'బెస్ ఆజ్ఞ సరైనది కాదు.

98. పునరుత్థాన దినమున అతడు (ఫిర'బెస్) తన జాతి వారికి మున్నుండుగా ఉండి, వారిని నరకాగ్నిలోకి తీసుకొనిపోతాడు మరియు అది ప్రవేశించే వారికి ఎంత చెడ్డ గమ్యస్థానం.

99. మరియు వారు ఈ లోకంలో శాపంతో వెంబడించబడ్డారు మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (బహిష్కరించ బడతారు). ఎంత చెడ్డ బహుమానం (వారికి) బహూక రించ బడుతుంది.

100. ఇవి కొన్ని (ప్రాచీన) పట్టణాల గాధలు వీటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని నిలిచి (మిగిలి) ఉన్నాయి. మరికొన్ని పంటపోలాల మాదిరిగా కోయ బడ్డాయి (నిర్మూలించబడ్డాయి).

65) అల్లాహ్ (సు.త.) అనుగ్రహానికి దూరమై పోయారు.

101. మరియు మేము వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కాని వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చినప్పుడు - అల్లాహ్ ను వదలి - వారు ఏ దేవతలనైతే ప్రార్థించేవారో! వారు, వారికి ఏ విధంగానూ సహాయపడలేక పోయారు. మరియు వారు, వారి వినాశం తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేదు.

102. మరియు ఈ విధంగా నీ ప్రభువు దుర్మార్గులైన నగర (వాసులను) పట్టుకొన (శిక్షించ) దలచితే, ఇలాగే పట్టుకుంటాడు (శిక్షిస్తాడు). నిశ్చయంగా, ఆయన పట్టు చాలా బాధాకరమైనది, ఎంతో తీవ్రమైనది.

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో పరలోక శిక్షకు భయపడేవారికి ఒక సూచన ఉంది. అది సర్వమానవులను సమావేశపరిచే రోజు! ఆ దినమున అందరూ హాజరవుతారు.

104. మరియు మేము దానిని కేవలం ఒక నియమిత కాలం వరకు మాత్రమే ఆపి ఉన్నాము.

105. ఆ దినం వచ్చినప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్) సెలవులేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మాట్లాడజాలదు. వారిలో కొందరు దౌర్భాగ్యులుంటారు మరియు భాగ్యవంతులుంటారు.

106. దౌర్భాగ్యులైన వారు నరకాగ్నిలో చేరుతారు, అక్కడ వారు దుఃఖం వల్ల మూలుగుతూ ఉంటారు మరియు వెక్కిరిస్తూ ఏడుస్తూ ఉంటారు.

107. వారందులో శాశ్వతంగా, భూమ్యా కాశాలు ఉన్నంత వరకు ఉంటారు.⁶⁶ నీ ప్రభువు(మరొకటి) కోరితే తప్ప! నిశ్చయంగా నీ ప్రభువు తానుకోరిందే చేసే వాడు. (5/8)

66) చూడండి, 6:128, 14:48. 'ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (మరొక ఆకాశాలుగా) మారే రోజు.' ఇక్కడ దీని అర్థం వారు శాశ్వతంగా ఎల్లప్పుడు నరకంలో ఉంటారని అర్థం (ఇబ్నీ-కసీర్).

108.* ఇక భాగ్యవంతులైన వారు, భూమ్యాకాశాలు ఉన్నంతవరకు స్వర్గంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! ఇదొక ఎడతెగని బహుమానం.⁶⁷

109. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) వారు ఆరాధించే వాటిని గురించి నీవు సందేహంలో పడకు. పూర్వం నుండి వారి తాత-ముత్తాతలు ఆరాధించినట్లుగానే వారు కూడా (అందులై) ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, వారి భాగపు (శిక్షను) ఏ మాత్రం తగ్గించ కుండా వారికి పూర్తిగా నోసంగుతాము.

110. మరియు వాస్తవంగా, మేము మూసాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. పిదప అందులో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. నీ ప్రభువు మాట (ఆజ్ఞ) ముందుగానే నిర్ణయించబడి ఉండకుంటే, వారి తీర్పు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దీనిని గురించి సంశయంలో, సందేహంలో పడివున్నారు.

111. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రతిఒక్కరి కర్మల ప్రతిఫలాన్ని వారికి తప్పకుండా పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా ఆయన వారి కర్మలను బాగా ఎరుగును.

112. కనుక (ఓ ప్రవక్తా!) నీవూ మరియు పశ్చాత్తాపపడి (ఆయనవైపుకు మరలిన) నీ సహచరులూ, నీకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన విధంగా ఋజుమార్గంపై స్థిరంగా ఉండండి, హద్దు మీరకండి. నిశ్చయంగా, ఆయన మీ కర్మలన్నీ చూస్తున్నాడు.

113. దుర్మార్గుల వైపునకు మీరు మొగ్గకండి, నరకాగ్నిలో చిక్కుకుంటారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తప్ప మరెవ్వరూ మీకు సందక్షకులూ ఉండరు. అప్పుడు మీకెవ్వరి సహాయమూ లభించదు.

67) చూ. ఆయత్ 11:107, వ్యాఖ్యానం-66.

114. మరియు దినపు చివరి రెండు భాగాల్లోనూ మరియు రాత్రిపూట కొంత భాగంలో కూడా నమాజ్ సలపండి.⁶⁸ నిశ్చయంగా, సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరం చేస్తాయి. జ్ఞాపకం ఉంచుకునే వారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).

115. మరియు సహనం వహించు; నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయడు.

116. మీకు పూర్వం గతించిన తరాల వారిలో, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించకుండా నిషేధించే సజ్జనులు ఎందుకు లేరు? కాని అలాంటివారు కొందరు మాత్రమే ఉండేవారు! వారిని మేము అలాంటి వారి (దుర్మార్గుల) నుండి కాపాడము. మరియు దుర్మార్గులైన వారు ఐహిక సుఖాలకు లోనయ్యారు మరియు వారు అపరాధులు.

117. మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వర్తనులై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు.

118. మరియు నీ ప్రభువు సంకల్పిస్తే, సర్వమానవులను (ఒకే ధర్మాన్ని అవలంబించే) ఒకేఒక్క సంఘంగా చేసేవాడు. అయినా వారు అభిప్రాయ భేదాలు లేకుండా ఉండలేక పోయేవారు⁶⁹ -

68) దైవప్రవక్త (స'అస) తమ అనుచరు(ర'ది. 'అన్ఘమ్)లతో ప్రశ్నిస్తారు. "మీలో ఒకరి ఇంటి ముందు ఒక పెద్దనది ప్రవహిస్తూ ఉండి, అతడు అందులో ప్రతిరోజు ఐదుసార్లు స్నానం చేస్తూ ఉంటే, అతని శరీరం మీద ఏమైన మలినం ఉండగలదా?" అనుచరులు అంటారు: "ఉండదు!" దైవప్రవక్త (స'అస) అంటారు: "ఇదే విధంగా ఐదుసార్లు నమాజ్ చేసే వారి, తప్పులు, పాపాలు కూడా అల్లాహ్ (సు.త.) తుడిచివేస్తాడు." (స'హీహ్ బు'ఖారీ, కతాబ్ మూఖ్బియత్ బాబ్ సలాత్ అల్-ఖమ్స్).

69) చూడండి, 2:253 మరియు 5:48.

119. నీ ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప!⁷⁰ మరియు దానికొరకే ఆయన వారిని సృష్టించాడు.⁷¹ మరియు నీ ప్రభువు: "నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులు అందరితో నరకాన్ని నింపుతాను!" అని అన్నమాట నెరవేరుతుంది.⁷²

120. మరియు (ఓ ప్రవక్తా!) నీ హృదయాన్ని స్థిరపరచటానికి, మేము ప్రవక్తల గాఢలను నీకు వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇందు (ఈ సూరహ్)లో నీకు సత్యం వచ్చింది మరియు విశ్వాసులకు హితబోధ మరియు జ్ఞాపిక.

121. మరియు విశ్వసించని వారితో ఇలా అను: "మీరు మీ శక్తిమేరకు మీ పనులు చేయండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మా శక్తిమేరకు మా పనులు చేస్తాము.

122. "మరియు మీరు వేచి ఉండండి; మేము కూడా వేచి ఉంటాము."

123. మరియు ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమి యొక్క సర్వ అగోచర విషయాలు కేవలం అల్లాహ్ కే తెలుసు.⁷³ మరియు సర్వ విషయాలు ఆయన వద్దకే మరలించబడతాయి కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయననే నమ్ముకోండి. మరియు మీరు చేసే కర్మలు నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేడు.

70) చూడండి, 7:172.

71) చూడండి, 2:30-34.

72) చూడండి, 7:18, 32:13.

73) చూడండి, 2:3.

12. సూరహ్ యూసుఫ్

ఈ సూరహ్, 10 నుండి 15వ సూరాహ్ల సమూహంలో మూడవది. ఇది చివరి మక్కా కాలపు సూరహ్. ఇది ఒక ప్రవక్త యొక్క పూర్తి గాథను ఒకే చోట వివరించిన ఒకే ఒక్క సూరహ్. దీని ద్వారా కష్టాలలో సహనం వహించాలి, అల్లాహ్ (సు.త.) కోరినదే జరుగుతుంది, సత్యానిదే అంతిమ విజయం మరియు ప్రవక్తల కలలు నిజమవుతాయి అనే విషయాలు తెలుస్తున్నాయి. ఇబ్రాహీం, ఇస్హాఖ్, య'అఖూబ్ (ఇస్రాయీల్) 'అలైహిమ్ అస్సలామ్ల తరువాత వచ్చిన ప్రవక్త యూసుఫ్ ('అ.స.). ఇతని తరువాత కూడా ఇస్రాయీల్ సంతతిలో చాలామంది ప్రవక్తలు వచ్చారు. ఇది సూరహ్ హూద్ (11) తరువాత అవతరింపజేయబడింది. 111 ఆయాతులున్న ఈ సూరహ్ పేరు 4వ ఆయత్లో మొదటిసారి వచ్చింది.

అసంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

1. అలీఫ్-లామ్-రా. ఇవి స్పష్టమైన గ్రంథ ఆయతులు.

2. వాస్తవంగా, మీరు బాగా అర్థం చేసుకోవాలని, మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ను అరబ్బీ భాషలో అవతరింపజేశాము.¹

3. (ఓ ప్రవక్తా!) మేము ఈ ఖుర్ఆన్ ద్వారా అవతరింపజేసిన కథలలో ఉత్తమ మైన గాథను నీకు వినిపించ బోతున్నాము మరియు ఇంతకు ముందు నీవు దీనిని ఎరుగవు.²

4. (జ్ఞాపకం చేసుకోండి) యూసుఫ్ తన తండ్రితో: "ఓ నాన్నా! నేను వాస్తవంగా (కలలో) పదకొండు నక్షత్రాలను, సూర్యుణ్ణి మరియు చంద్రుణ్ణి చూశాను; వాటిని నా ముందు సాష్టాంగపడుతున్నట్లు చూశాను." అని అన్నప్పుడు!

5. (అతని తండ్రి) అన్నాడు: "ఓ నా చిన్న ప్రియ కుమారుడా! నీ స్వప్నాన్ని నీ నోదరులకు తెలుపకు. ఎందుకంటే వారు నీకు

1) ప్రతి దివ్యగ్రంథం ఆ ప్రాంతపు ప్రజల భాషలోనే అవతరింపజేయబడింది. దివ్య గ్రంథాలు ప్రజల మార్గదర్శకత్వం కొరకే అవతరింపజేయబడతాయి. కావున అల్లాహ్ (సు.త.) ఈ ఉత్తమ దివ్య గ్రంథం (ఖుర్ఆన్), ఉత్తమ భాష 'అరబ్బీలో, ఉత్తమ ప్రవక్త ముహమ్మద్ (స'అస) పై, ఉత్తమ మైన దైవ దూత జిబ్రీల్ (అ.స.) ద్వారా, ఉత్తమ మైన నగరం మక్కాలో, ఉత్తమమైన నెల రమ'దాన్ లో అవతరింపజేశాడు. చూ. 13:37, 14:4.

2) ప్రవక్తలకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదని ఇక్కడ మరొకసారి విశదీకరించబడింది. చూడండి, 4:113 మరియు 43:52.

విరుద్ధంగా కుట్ర పన్నవచ్చు!³ నిశ్చయంగా, షైతాన్ మానవునికి బహిరంగ శత్రువు.

6. "మరియు ఆ విధంగానే జరుగు తుంది! నీ ప్రభువు నిన్ను ఎన్నుకుంటాడు మరియు నీకు సంఘటనల (స్వప్నాల) గూడార్థ వివరణ కూడా నేర్పుతాడు మరియు నీ పూర్వకులైన (తాతముత్తాతలైన), ఇబ్రాహీమ్ మరియు ఇస్హాఖ్ కు ప్రసాదించి నట్లు నీకూ మరియు య'అఖూబ్ సంతతి వారికి సంపూర్ణంగా తన అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదిస్తాడు. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు సర్వజ్ఞుడు, మహా వివేకవంతుడు." (3/4)

7. * వాస్తవానికి, యూసుఫ్ మరియు అతని నోదరుల (గాథలో) అడిగే వారికి ఎన్నో సూచనలు ఉన్నాయి.

8. అప్పుడు వారు(యూసుఫ్ నోదరులు పరస్పరం) ఇలా అనుకున్నారు: "మనది ఒక బలమైనవర్గం, అయినప్పటికీ యూసుఫ్ మరియు అతని నోదరుడు (బెన్యామీన్) అంటే మన తండ్రికి మనకంటే ఎక్కువ ప్రేమ.⁴ నిశ్చయంగా, మన తండ్రి స్పష్టమైన తప్పుడు అభిప్రాయంలో ఉన్నాడు."

3) య'అఖూబ్ (అ.స.) ఒక ప్రవక్త, కాబట్టి తన కుమారుని స్వప్నాన్ని వెంటనే అర్థం చేసుకున్నారు.

4) బెన్యామీన్ మరియు యూసుఫ్ (అలైహిమ్ స.లు); య'అఖూబ్ (అ.స.) మరియు రాచెల్ (Rachel) కుమారులు. మిగతా 10 మంది నోదరుల తండ్రి య'అఖూబ్ (అ.స.) కాని తల్లులు వేరు.

9. (వారిలో ఒకడు ఇలా అన్నాడు): "యూసుఫ్‌ను చంపండి, లేదా అతణ్ణి ఎక్కడైనా ఒంటరిగా వదిలిపెట్టండి. ఇలా చేసినట్లయితే మీ తండ్రి ధ్యాస (ప్రేమ) కేవలం మీ వైపునకే మరలుతుంది. ఆ తరువాత మీరు (ప్రాయశ్చిత్తం చేసి) సద్వర్తనులుగా ప్రవర్తించండి."

10. వారిలో మరొకడు అన్నాడు: "యూసుఫ్ ను చంపకండి. మీరు (ఏదైనా) చేయాలనే అనుకుంటే! అతనిని ఒక లోతైన బావిలో పడవేయండి,⁵ ఎవరైనా బాటసారులు అతనిని తీసుకొనిపోవచ్చు!"

11. వారు అన్నారు: "నాన్నా నీవు యూసుఫ్ విషయంలో మమ్మల్ని ఎందుకు నమ్మవు? వాస్తవానికి మేము అతని శ్రేయోభిలాషులము!"

12. "రేపు అతనిని మా వెంట పంపండి, అతడు అక్కడ ఆడుకొని సంతోషపడతాడు. మరియు మేము తప్పక అతనికి రక్షకులముగా ఉంటాము."

13. (వారి తండ్రి య'అఖూబ్) అన్నాడు: 'మీరు అతనిని తీసుకొనిపోవటం నిశ్చయంగా నన్ను చింతాకాంతునిగా చేస్తోంది. మీరు అతని విషయంలో ఏమరు పాటులో ఉన్నప్పుడు, అతనిని ఏదైనా తోడేలు తిని వేస్తుందేమోనని నేను భయపడుతున్నాను."

14. వారన్నారు: "మేము ఇంత పెద్దబలగం ఉన్నప్పటికీ అతనిని తోడేలు తినివేస్తే! నిశ్చయంగా, మేము పనికిరాని (చేతగాని) వారమే కదా!"

15. ఆ పిదప వారు అతనిని తీసుకొని పోయి ఒక లోతుబావిలో పడవేద్దామని నిర్ణయించు కున్నారు. అప్పుడు మేము అతనికి దివ్య జ్ఞానం (వహీ) ద్వారా ఇలా తెలిపాము: "నీవు (ఒక రోజు) వారికి ఈ కార్యాన్ని జ్ఞప్తికితెచ్చే సమయం వస్తుంది మరియు వారు నిన్ను గుర్తుపట్టలేరు."⁶

16. మరియు 'ఇషా సమయంలో (చీకటి పడడ

5) అల్-జుబ్బు: అంటే ఒక లోతైన బావి. దాని చుట్టు గోడ ఉండదు. మరియు నీళ్ళు కూడా చాలా లోతుగా ఉండవు.

6) చూ. ఈ సూరహ్ యొక్క ఆయతలు 89-90.

తరువాత) వారు తమ తండ్రి వద్దకు ఏడ్చుకుంటూ వచ్చారు.

17. వారన్నారు: "ఓ నాన్నా! మేము పరుగు పందాలలో మునిగిపోయాము. మరియు యూసుఫ్‌ను మేము మా సామాగ్రి వద్ద విడిచిపెట్టాము; అప్పుడు ఒక తోడేలు అతనిని తినిపోయింది. మరియు మేము సత్యం పలికినా నీవు మా మాట నమ్మక పోవచ్చు!"

18. వారు అతని అంగికి బూటకపు రక్షాన్ని పూసి తెచ్చారు. (వారి తండ్రి) అన్నాడు: "మీ ఆత్మ మిమ్మల్ని (ఒక ఘోర) కార్యాన్ని (విషయాన్ని), తేలికైనదిగా అనిపించేటట్లు చేసింది. ఇక (నా కొరకు) సహనమే మేల్తనది. మరియు మీరు చెప్పే విషయంలో అల్లాహ్ సహాయమే నేను కోరది!"

19. మరియు అటువైపునకు ఒక బాట సారుల బృందం వచ్చింది. వారు తమ నీరు తెచ్చే మనిషిని పంపారు, అతడు (బావిలో) బొక్కెనను దింపాడు. (అతనికి బావిలో ఒక బాలుడు కనిపించగా) అన్నాడు: "ఇదిగో శుభ వార్త! ఇక్కడ ఒక బాలుడు ఉన్నాడు." వారు అతనిని ఒక వ్యాపార సరుకుగా (బాని సగా) భావించి దాచు కున్నారు. మరియు వారుచేస్తున్నదంతా అల్లాహ్‌కుబాగాతెలుసు.

20. మరియు వారు స్వల్పధరకు, కొన్ని దిర్ఘములకు మాత్రమే అతనిని అమ్ము కున్నారు.⁷ మరియు అసలు వారు అతనికి ఎలాంటి ప్రాధాన్యతనివ్వలేదు.

21. మరియు అతనిని కొన్న ఈజిప్టు (మి'స్) వాసి తన భార్యతో⁸ అన్నాడు: "ఇతనిని గౌరవంగా ఉండుకో! బహుశా ఇతను మనకు లాభదాయకుడు కావచ్చు! లేదా మనం ఇతనిని కొడుకుగా చేసుకో వచ్చు!" మరియు ఈ విధంగా మేము యూసుఫ్‌ను భూమిపై స్థానమిచ్చి అతనికి సంఘటనల గూఢార్థాన్ని (స్వప్నాల భావాన్ని) తెలియజేసే (విద్యను) నేర్పాము.

7) ఈ అమ్ముకున్నవారు యూసుఫ్ ('అ.స.) నోదరులని కొందరు వ్యాఖ్యాతల అభిప్రాయం. ఇతరులు ఆ వ్యాపార బృందంవారని అంటారు.

8) ఆమె పేరు జులేఖా లేక రాయీల్. ఆమె భర్త ఆ దేశపు విత్తమంత్రి.

అల్లాహ్ తన కార్యాన్ని పూర్తిచేయగల శక్తి కలిగి ఉన్నాడు, కాని చాలా మందికి ఇది తెలియదు.

22. మరియు అతను తన నిండు యవ్వనానికి చేరుకున్నప్పుడు, మేము అతనికి వివేకాన్ని మరియు జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించాము. మరియు ఈ విధంగా మేము సజ్జనులకు ప్రతిఫలము నొసంగుతాము.

23. మరియు అతను నివసించే ఇంటి స్త్రీ అతనిని మోహించి అతని మనస్సును చలింప జేయగోరి తలుపులు మూసి, అతనితో: "(నా వద్దకు) రా!" అని పిలిచింది. అతను: "నేను అల్లాహ్ శరణు గోరుతున్నాను! నిశ్చయంగా ఆయన! నా ప్రభువు, నాకు మంచి స్థానాన్ని ప్రసాదించాడు. నిశ్చయంగా, దుర్మార్గులు ఎన్నటికీ సాఫల్యం పొందలేరు." అని పలికాడు.

24. మరియు వాస్తవానికి, ఆమె అతనిని ఆశించింది. మరియు అతను కూడా ఆమె కోరికకు మొగ్గిఉండేవాడే! ఒకవేళ అతను తన ప్రభువు యొక్క నిదర్శనాన్ని చూసి ఉండకపోతే! ఈ విధంగా జరిగింది, మేము పాపం మరియు అశ్చలతను అతని నుండి దూరంగా ఉండటానికి. నిశ్చయంగా, అతను మేము ఎన్నుకున్న దాసులలో ఒకడు.

25. మరియు వారిద్దరు (ఒకరి వెనుక ఒకరు) తలుపువైపుకు పరుగెత్తారు. ఆమె అతని అంగిని వెనుకనుండి లాగి చించింది. వారిద్దరు తలుపువద్ద ఆమె భర్తను చూశారు. ఆమె (తన భర్తతో) అన్నది: "నీ భార్యను చెరుపాలని తలచిన వానికి చెరసాలలో ఉండటం, లేదా బాధాకరమైన శిక్ష విధించటం తప్ప, మరొక శిక్ష ఏముంటుంది?"

26. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "ఈమెనే, నన్ను మోహింపజేయగోరింది!" ఆమె కుటుంబం వారిలో నుండి అక్కడ ఉన్న ఒకడు ఇలా సాక్ష్యమిచ్చాడు: "ఒకవేళ అతని అంగి, ముందు నుండి చినిగి ఉంటే ఆమె పలికేది సత్యం మరియు అతను అసత్యుడు!"

27. "కాని ఒకవేళ అతని అంగి వెనుక నుండి చినిగిఉంటే! ఆమె పలికేది అబద్ధం మరియు అతను సత్యవంతుడు!"

28. అతని అంగి వెనుకనుండి చినిగి ఉండటాన్ని చూసి (ఆమెభర్త) ఇలా అన్నాడు:

"నిశ్చయంగా, ఇది మీ స్త్రీల పన్నాగం. నిశ్చయంగా, మీ పన్నాగం ఎంతో భయంకరమైనది!"

29. "ఓ యూసుఫ్! ఈ విషయాన్ని పోనివ్వు!" (తనభార్యతో అన్నాడు): "నీవు నీ పాపానికి క్షమాపణ కోరుకో, నిశ్చయంగా, నీవే తప్పుచేసిన దానవు." (7/8)

30. * మరియు నగరస్త్రీలు పరస్పరం ఇలా చర్చించుకోసాగారు: "అజీజ్ భార్య తన యువ బానిసను మోహింపగోరింది. నిశ్చయంగా ఆమె గాడమైన ప్రేమలో పడి ఉంది. నిశ్చయంగా, ఆమె స్వప్నమైన పొర పాటులో ఉన్నట్లు మేము చూస్తున్నాము."

31. ఆమె వారి నిందారోపణలు విని, వారికి ఆహ్వానం పంపింది. వారికి ఒక మంచి విందు ఏర్పాటు చేసి, ఒక్కొక్క స్త్రీకి ఒక్కొక్క కత్తి ఇచ్చి, (యూసుఫ్తో): "వారి ముందుకు రా!" అని అన్నది. ఆ స్త్రీలు అతనిని చూడగానే నివ్వెర పోయారు మరియు (ఆశ్చర్యంతో చేతులలో ఉన్న కత్తులతో) తమ చేతులను కోసుకున్నారు. (అప్రయత్నంగా) అన్నారు: "అల్లాహ్ మహిమ! ('హాషిల్లాహ్) ఇతను మానవుడు మాత్రం కాదు! ఇతను గొప్పదేవ దూతయే కాగలడు!"

32. ఆమె అన్నది: "ఇతనే ఆ మనిషి! ఇతనిని గురించే మీరు నాపై నిందలు మోపింది. వాస్తవానికి నేనే ఇతనిని మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించాను, కాని ఇతను తప్పించు కున్నాడు. కాని ఇతను ఇక నేను చెప్పింది చేయకుంటే తప్పక చెరసాలపాలు కాగలడు, లేదా తీవ్ర అవమానానికి గురికాగలడు!"

33. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "ఓ నా ప్రభూ! ఈ స్త్రీలు నన్ను పిలిచే విషయాని కంటే నాకు చెరసాలయే ప్రీయమైనది. నీవు వారి ఎత్తుగడల నుండి నన్ను తప్పించక పోతే, నేను వారి వలలో చిక్కిపోయే వాడిని మరియు అజ్ఞానులలో చేరిపోయాడిని."

34. అప్పుడు అతని ప్రభువు అతని ప్రార్థనను అంగీకరించి, అతనిని ఆ స్త్రీల పన్నాగాల నుండి తప్పించాడు. నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వం విన్నవాడు, సర్వజ్ఞుడు.

35. ఆ తరువాత వారికి - (అతను నిర్దోషి అనే) సూచనలు కనిపించినా - అతనిని కొంత

కాలం చెరసాలలో ఉంచాలని అనిపించింది.

36. మరియు అతనితో బాటు ఇద్దరు యువకులు కూడా చెరసాలలో ప్రవేశించారు. వారిలో ఒకడు అన్నాడు: "నేను సారాయి పిండుతూ ఉన్నట్లు కలచూశాను!" రెండో వాడు అన్నాడు: "నేను నా తలపై రొట్టెలు మోస్తున్నట్లు, వాటిని పక్షులు తింటున్నట్లు కలలో చూశాను." (ఇద్దరూ కలిసి అన్నారు): "మాకు దీనిభావాన్ని తెలుపు. నిశ్చయంగా, మేము నిన్ను సజ్జనునిగా చూస్తున్నాము."

37. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "మీరిద్దరికీ తినటానికి ఇవ్వబడే బోజనం వస్తుంది కదా! అది రాకముందే నేను వీటి (మీ కలల) భావాన్ని మీ ఇద్దరికీ తెలుపుతాను. ఇది నా ప్రభువు నేర్పిన విద్యలలోనిదే. నిశ్చయంగా నేను, అల్లాహ్‌ను విశ్వసించని వారి మరియు పరలోకాన్ని తిరస్కరించే వారి ధర్మాన్ని వదలిపెట్టాను.

38. "మరియు నేను నా తండ్రితాతలైన ఇబ్రాహీమ్, ఇస్‌హాఖ్ మరియు యఅఖూబ్ ల యొక్క ధర్మాన్ని అవలంబించాను. అల్లాహ్‌కు ఎవడినైనా సొటి కల్పించటం మా విధానం కాదు. వాస్తవానికి ఇది మాపై మరియు సర్వ మానవులపై ఉన్న అల్లాహ్ యొక్క అనుగ్రహం. కానీ చాలామంది ప్రజలు కృతజ్ఞతలు చూపరు.

39. "ఓ నా ఇద్దరు చెరసాల సహచరులారా! ఏమీ? చాలామంది విభిన్న ప్రభువులు మేలా? లేక, తన సృష్టిపై సంపూర్ణాధికారం గల అద్వితీయుడైన అల్లాహ్ మేలా?"

9) అల్-వాహిద్ (67): *The One*, అద్వితీయుడు. *The Sole*, ఒకే ఒక్కడు. చూ. 2:163.

అల్-ఖుహ్‌రు (16): *The Subduer*, ప్రబలుడు. *Irrestible*, *Overpowerer*, తన సృష్టి మీద సంపూర్ణ అధికారం, ఆధిపత్యం, ఆధిక్యత గల వాడు, లోబరచుకొను, స్వాధీనం లోకి తెచ్చు కొను, వశంచేసుకొను, జయించ గల వాడు అల్-ఖాహీరుకు చూ. 6:18, 61.

అల్-వాహిద్-అల్-ఖుహ్‌రీలకు చూ. 13:16, 14:48, 38:65, 39:4, 40:16. ఇవి అల్లాహ్ (సు.త.) అత్యుత్తమ పేర్లు.

40. "ఆయన (అల్లాహ్)ను వదలి మీరు ఆరాధిస్తున్నవి - మీరు మరియు మీ తండ్రి తాతలు కల్పించుకున్న - పేర్లు మాత్రమే! దాని కొరకు అల్లాహ్ ఎలాంటి ప్రమాణాన్ని అవతరింప జేయలేదు. నిశ్చయంగా ఆజ్ఞాపించే అధికారం కేవలం అల్లాహ్‌కే చెందు తుంది. ఆయననుతప్ప మరొకరిని ఆరాధించ రాదని ఆయన ఆజ్ఞాపించాడు. ఇదే సరైన ధర్మం, కానీ చాలా మందికి ఇది తెలియదు."¹⁰

41. "ఓ నా ఇద్దరుచెరసాలసహచరులారా! మీలో ఒకడు తన యజమానికి మద్దపానం (సారాయి) త్రాగిస్తూ ఉంటాడు. ఇక రెండవ వాడు సిలువపై ఎక్కింబడతాడు మరియు అతడి నెత్తిపై నుండి పక్షులు తింటూ ఉంటాయి. మీరు అడుగుతున్న (కలల) విషయం గురించి ఈ విధమైన తీర్పు ఇవ్వబడుతోంది!"

42. మరియు వారిద్దరిలో విడుదల పొందుతాడని భావించిన వాడితో (యూసుఫ్) అన్నాడు: "నీ స్వామి దగ్గర నా ప్రస్తావన చెయ్యి." కానీ అతనిని తన స్వామి దగ్గర ప్రస్తావన చేయటాన్ని పైతాన్ మరపింప జేశాడు, కావున (యూసుఫ్) చెరసాలలో మరికొన్ని సంవత్సరాలు ఉండిపోయాడు.¹¹

43. (ఒకరోజు) రాజు అన్నాడు:¹² "వాస్తవానికి నేను (కలలో) ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన (ఆవులు) తిని

10) చూడండి, 30:30; 12:103, 106.

11) బిద'ఉన్: అనే పదం, 3 నుండి 9 సంఖ్యల కొరకు వాడబడుతోంది.

12) ఈ రాజు హిక్సోస్ (Hyksos) జాతికి చెందిన ఆరుగురు రాజులలో ఒకడు కావచ్చు. వారు 1700-1580 క్రీ. శ. ముందు కాలంలో ఈజిప్టు పరిపాలకులు. వారు అరబ్బులు. వారు గొల్లవారు (గొర్ల కాపరులు). తరువాత పాలకులయ్యారు. వారు సిరియాలో సిరపడి వుండేరి. సినాయి ద్వారా ఈజిప్టులోకి ప్రవేశించారు. వీరు అరబ్బీయూ నుండి మెసోపోటామియాకు పోయి తరువాత సిరియాకు వచ్చారు. వారి భాష హిబ్రూ భాష వంటిదే. అది ప్రాచీన అరబ్బుల భాష.

వేస్తున్నట్లు మరియు ఏడుపచ్చి వెన్నులను మరొక ఏడు ఎండిపోయిన వాటిని చూశాను. ఓ సభాసదులారా! మీకు స్వప్నాల భావం తెలిస్తే నా స్వప్నపు భావాన్ని తెలుపండి!"

44. వారన్నారు: "ఇవి పీడకలలు. మరియు మాకు కలలగూఢార్థం తెలుసుకునే నైపుణ్యం లేదు!"

45. ఆ ఇద్దరు బందీలలో నుండి ఏడుదల పొందిన వ్యక్తికి చాలాకాలం తరువాత ఇప్పుడా విషయం గుర్తుకు వచ్చింది.¹³ అతడు అన్నాడు: "నేను దీని గూఢార్థాన్ని మీకు తెలుపుతాను, దానికి నన్ను (యూసుఫ్ వద్దకు) పంపండి."

46. (అతడు అన్నాడు): "యూసుఫ్! సత్యవంతుడా! నాకు - ఏడు బలిసిన ఆవులను, ఏడు బక్కచిక్కిన ఆవులు తినివేయటాన్ని; మరియు ఏడు పచ్చి వెన్నుల మరీ ఏడు ఎండిపోయిన (వెన్నుల) - గూఢార్థమేమిటో చెప్పు. నేను (రాజ సభలోని) ప్రజల వద్దకు పోయి (చెబుతాను), వారు దానిని తెలుసుకుంటారు."

47. (యూసుఫ్) అన్నాడు: "మీరు యధాప్రకారంగా ఏడు సంవత్సరాలు సేద్యం చేస్తూ ఉంటారు, కాని మీరు కోసిన పంటలో కొంత భాగాన్ని మాత్రమే తినటానికి ఉపయోగించుకొని, మిగిలినదంతా, వెన్నులతోనే కొట్టలో ఉంచి (భద్రపరచండి).

48. "ఆ తరువాత చాలా కఠినమైన ఏడు సంవత్సరాలు వస్తాయి, వాటిలో మీరు ముందే నిలువ చేసి ఉంచిన దానిని తింటారు. మీరు (విత్రానాని కోసం) భద్రంగా ఉంచుకున్న కొంత భాగం తప్ప!"¹⁴

49. "ఆ తరువాత ఒక సంవత్సరం

13) ఉమ్మతున్: అనే శబ్దానికి విద్వాంసులందరి ఏకైక అభిప్రాయం ఇక్కడ 'కాలం' అనే ఉంది.

14) మిమ్మా తుహ్ సినూన్: అంటే విత్తనాల కొరకు భద్రపరచిన దాన్యం.

వస్తుంది. అందులో ప్రజలకు పుష్కలమైన వర్షాలు కురుస్తాయి. అందులో వారు (రసం / నూనె) తీస్తారు (పిండుతారు)."

50. రాజు ఇలా అన్నాడు: "అతనిని నావద్దకు తీసుకురండి!" రాజదూత అతని వద్దకు వచ్చినపుడు (యూసుఫ్) అన్నాడు: "నీవు తిరిగిపోయి నీ స్వామిని అడుగు: 'తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయమేమిటి?'¹⁵ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువుకు వారి కుట్ర గురించి బాగా తెలుసు."

51. (రాజు స్త్రీలను) విచారించాడు: "మీరు యూసుఫ్ ను మోహింపజేయటానికి ప్రయత్నించిన విషయమేమిటి?" వారందరూ (ఒకేసారిగా) అన్నారు: "అల్లాహ్ రక్షించు గాక! మేము అతనిలో ఏ పాపాన్ని చూడ లేదు! 'అజీబ్ భార్య ఇలా అన్నది: "ఇప్పుడు సత్యం బయటపడింది. నేనే అతనిని మోహింప జేయటానికి ప్రయత్నించాను. మరియు నిశ్చయంగా, అతను సత్యవంతుడు."

52. (అప్పుడు యూసుఫ్) అన్నాడు: "నేను ఇదంతా చేసింది నిశ్చయంగా, నేను ('అజీబ్ కు) గోప్యంగా ఎలాంటి నమ్మక ద్రోహం చేయలేదని తెలుపటానికి మరియు నిశ్చయంగా, అల్లాహ్ నమ్మకద్రోహుల కుట్రను సాగనివ్వడు.

15) యూసుఫ్ ('అ.స.) నిందితుడిగానే, కేవలం రాజు కనికరం వల్లనే కారాగారం నుండి విముక్తి పొందడంకోసం. అతను తనపై మోప బడిన నిందలనుండి పవిత్రుడనని, నిరూపించ దలచు కున్నారు. కాబట్టి జవా బిద్వారు: "అయితే తమ చేతులు కోసుకున్న స్త్రీల వాస్తవ విషయం మేమిటి." అని. ఇదే సత్యవంతులు పవిత్రులు అయిన అల్లాహ్ (సు.త.) దా'కల విధానం.